

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 6,— per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

Gewillig gemaakt

Gij zult mij leiden door Uw raad en daarna zult Gij mij in heerlijkheid openemen.

Psalm 73 : 24.

Asaf spreekt zo en Gods kinderen mogen het hem nazeggen, maar uit deze psalm blijkt duidelijk, dat dit geleerd wordt in een weg van strijd. De dichter was er eerst ver vandaan. Hij hield zich bezig met zijn omstandigheden en die waren ongunstig. Hij kon helemaal niet billijken, dat de Heere hem zoveel tegenheden zond, en dat temeer niet, omdat de weg van goddelozen zo voorspoedig was. Hij vocht tegen het Godsbestuur. Hij was het met de weg niet eens. Later erkent hij zelf, dat zijn voeten bijkans uitgeschoten waren. Hij was in groot gevaar geweest. Asaf had echter dit voorrecht, dat de Heere hem had vastgehouden. De Heere had zijn rechterhand gevat en daarom kon hij niet uitglijden. De Heere had hem vastgehouden, zoals een vader of moeder een weerbarstig kind op gevaarvolle wegen vasthoudt, omdat anders zo'n kind zou verongelukken. De Heere had meer gedaan. Hij had Asaf naar Zich toetrokken en gebracht in Zijn heiligdommen, in Zijn onmiddellijke nabijheid, om daar tot Asaf te spreken en hem te onderwijzen. De Heere had hem daar laten zien waarom Hij die goddelozen liet gaan en waarom Hij juist Asaf zo tuchtigde. Hij liet zien, dat al Zijn wegen wijsheid en liefde waren, dat Hij met Asaf niet anders kon handelen, dat Hij zijn heil op het oog had. Hij liet hem zien de gewilligheid van het Lam Gods en de dwaasheid van Asaf. Kortom, Hij onderwees en deed Asaf luisteren.

Toen was er een grote verandering van binnen gekomen. Hij moest gaan zwijgen en had zichzelf gezien in zijn grote walgelijkheid voor God. Al de schuilhoeken van zijn boze bestaan lagen nu bloot en hij was een groot beest geworden voor God en had moeten uitroepen: ga niet met mij in het gericht. Hij was een ootmoedig zondaar geworden, die niets meer te zeggen had. Het was alles goed wat de Heere deed. Hij had alles verzondigd. En zo had hij bij vernieuwing vrede en verzoening gevonden.

Zo was Asaf eenswillend met de Heere geworden. Eerst had zijn verdorven hart, zijn oude natuur gesproken, maar dieligt er weer onder. Zolang hij in de heiligdommen Gods blijft, moet deze oude natuur zwijgen en spreekt het nieuwe leven dat uit God is.

Gelukkig, als wij met Asaf een twee-mens geworden zijn, met een oude en een nieuwe natuur. Dan komt wel de kracht der verdorvenheid openbaar. Dan is er de strijd van vlees tegen geest en van geest tegen vlees. Maar dan zal toch het nieuwe deel het winnen. De Heere heeft Asaf vastgehouden en nu grijpt Asaf door het geloof weer de hand des Heeren aan, evenals een kind, dat opeens het gevaar ziet, behoefte heeft om zich aan vader of moeder vast te grijpen. Asaf heeft de Geest van

Christus, Die voortdurend eenswillend met God, Zijn weg gegaan is tot aan heteinde toe. Door deze Geest is Asaf vereend met Gods wil. Eerst had hij, althans naar zijn verdorven natuur, aan de Heere de weg willen voor-schrijven. God had de goddelozen moeten straffen en hem moeten zegenen. Maar nu is hij zelf de grootste goddeloze. Hoe zal hij dan nog iets kunnen tegen spreken?

Asaf gaat Gods raad overdenken. Van eeuwigheid heeft de Heere alles met wijsheid bepaald en zo voert Hij alles uit in de weg van Zijn voorzienigheid. Hij geeft ook raad en onderwijst aangaande de weg, die Gods kinderen, ook Asaf, moeten gaan. Hij wil, dat de Zijnen volgen in de weg door Hem bepaald. Alle dingen moeten dan medewerken ten goede. Nu heeft de dichter God en Zijn raad en Zijn weg lief en begeert hij, dat de Heere hem vasthoudt en leidt. Hij heeft de bewaringen ondersteuning des Heeren voortdurend nodig. Hij wil weer kind zijn en zich door de hand des Heeren laten leiden.

Zo spreekt hij zich uit. Gij zult mij leiden door of naar Uw raad. Hij wil volgen in de weg, die de Heere welbehagelijk is. Hij begeert daarbij en smeekt om de onmisbare leiding des Heeren naar Zijn wil. Zo gevoelt Asaf zich geheel en al veilig bij de Heere, in de wetenschap des geloofs, dat de Heere hem niet zal begeven en niet zal verlaten.

Er is uitwendig niets veranderd. De weg van anderen is nog voorspoedig en Asafs bestraf-fing is er nog elke dag. Maar inwendig is alles anders geworden. Hij mag nu delen in de vergende liefde Gods. Hij wil niets van de druk af hebben. Hij wil ook voor de toekomst zijn kracht bij de Heere zoeken.

Nu is Asaf getroost en gesterkt. Nu verblijdt hij zich in God, de God zijns heils. Nu, in de heiligdommen Gods, ziet hij de toekomst in en dan ziet hij over alle moeilijkheden heen naar de eeuwige zaligheid. Hier in de heilig-

VAN DE ADMINISTRATIE

Hartelijk dank aan hen die ons adressen opgaven, voor het verzenden van proefnummers van ons blad. Wie volgt in dezen? Wij moeten thans een datum stellen, voor hen, die nog niet het abonnementsgeld voor de 2e jaargang betaalden, en wel 1 september a.s. Ruimschoots is er dus nog gelegenheid, het te verschuldigde bedrag van f 6,— per giro of postwissel over te maken. Een dringend beroep doen wij bij dezen, om de moeite even te nemen, voor 1 sept. a.s. te betalen. Het spaart ons veel werk, en het brengt anders extra kosten met zich mee. Voorts vermelden wij met veel dank, dat wij aan giften en overbetalingen weer mochten ontvangen f 85,50. Wij blijven ook uitzien naar stoffelijke steun, die wij tot heden steeds mochten ontvangen. Ons gironummer is 704350 t.n.v. Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

vdL.

dommen des Heeren mag hij de voorsmaken er van hebben. Maar hij weet, dat de Heere groter zaligheid voor hem heeft weggelegd. Hij heeft niet het volle licht daarover. Zelfs Paulus, die toch veel van de Heere ontvangen had, heeft gezegd, dat nog niet alles geopenbaard is. Toch wordt het hart van Asaf vervuld met een sterk verlangen naar de volmaaktheid, niet om van de druk af te komen, maar om de Heere zonder zonde toe te behoren en eeuwig te mogen delen in Zijn zalige gemeenschap.

In het licht van de eeuwige heerlijkheid valt de tegenwoordige druk in het niet weg. Dan is het een verdrukking van tien dagen. Dan is het een zeer lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat.

Hij gelooft, dat de Heere hem op Zijn tijd zal wegnemen uit dit aardse tranendal en dat hij dan alle strijd en alle zonde te boven zal zijn en dan eeuwig bij God zal zijn. Dat spreekt hij uit. Hij wil eerst Gods raad uitdienen en dan ingaan in Gods heerlijkheid. Asaf vertrouwt zich geheel aan de Heere toe. Hij is gesterkt in de heiligdommen en kan nu weer verder de strijd in, in de wetenschap, dat de Heere met hem is en dat hij eens thuis zal komen.

Asaf is al lang bij God. Hoe zijn weg verder geweest is, weten we niet. Wel dit, dat Christus ook voor hem afdaalde en Zijn werk volbracht en dat Hij met Asaf meeging in al zijn lijden en dat Hij hem bracht tot de eeuwige overwinning.

Door U door U alleen om het eeuwig welbehagen.

B.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

35.

Wij hebben het reeds overdacht dat de Pelgrim door Waakzaam vriendelijk is ontvangen in de poort van het paleis.

Daarna is hij door Bescheidenheid op een zeer vriendelijke wijze naar binnen geleid, waar hij met rust en liefde werd verrast. Gekomen tot de bespreking vanuit de beleving van het geloof, heeft Godsvrucht dat gesprek met beleid geopend en levendig gehouden. Door het spreken van hart tot hart

werden de harten steeds inniger aan elkaar verbonden.

Als vanzelf kwamen wij bij het luisteren naar deze geestelijke gesprekken ons innerlijk leven daaraan te toetsen. De één dacht: bij mij heeft het geestelijk leven nog niet die voortgang en diepgang verkregen, zoals bij de Pelgrim. Een ander kwam er door tot de vraag: zou ik dat geestelijk leven wel deelachtig zijn? Al is het mij dierbaar en onmisbaar, wat ik

niet graag zou missen, die hartelijke overgave aan de Heere en aan Zijn dienst, zoals de Pelgrim daaruit sprak, mis ik nog. Maar dan heb ik dat gesprek toch niet zonder vrucht beëindigd. 't Is een zegen zo wij er door in een levendig genade komen, met de gebondenheid aan de troon der genade. Wat wij missen, is bij de Heere te verkrijgen in dat „dat niet”. Hij leefde met al de heere van haar hart tot de Heere en Zijn dienst, in het genade van de Heere, en dat was haar profijtelijk. En zo is zij tot wasdom gekomen en zelfs een moeder in Israël geworden. Met instemming hebben wij naar het gesprek van Godsvrucht met de Pelgrim mogen luisteren. Maar één van de aanwezigen is van oordeel dat de voorzichtigheid der rechtvaardigen ook in acht genomen moet worden.

Godsvrucht heeft meer gesproken over hetgeen noodzakelijk gekend moet worden tot zaligheid, maar Voorzichtigheid vraagt meer naar hetgeen schadelijk is voor het geestelijke leven. En dat begint met verkeerde gedachten. In elke gedachte is gelijk als in een zaadkorrel een zekere kiemkracht of stuwkracht voor een bepaalde daad. En om zondige gedachten maar vrij te strelen denkt men dat zij tolvrij zijn. En al komen wij door die zondige gedachten nog niet tot zondige daden, ons innerlijk en geestelijk leven wordt er toch heel veel schade door berokkend. Met een bepaalde bedoeling vraagt Voorzichtigheid hier: „Denkt ge wel eens terug aan de streek van waar gij gekomen zijt?” Terug denken aan de streek waar de Pelgrim geboren en getogen is, doet hij toch vanzelf. Wie zou dat niet?

Maar dat is de bedoeling van Voorzichtigheid niet. 't Gaat er bij haar om hoe of de Pelgrim terug denkt aan de stad van zijn geboorteland. Denken we met enig vermaak daarnaar terug, dan trekt dat ons hart vande Heere af. Maar zo ligt het dan ook niet in het hart van de man die deze vraag heeft te beantwoorden. „Ja”, hij denkt er wel aan terug, „maar met veel schaamte en afkeer; inderdaad” gaat hij verder „indien mijn hart er aan gehangen had, ik zou tijd gehad hebben om weder te keren, maar nu ben ik begerig naar een beter, dat is naar het hemels Vaderland”.

En zo heeft deze reiziger naar Sion met beslistheid des harten geantwoord vanuit zijn volharding in het geloof. Door de kracht van Gods genade mocht hij met de onberouwelijke keus der liefde het land en de stad van zijn geboorte verlaten.

Nooit mocht Israël de verlossing uit Egypte, de bevrijding uit het diensthuis van Farao vergeten. De nacht waarin Israël door het bloed van het Lam was bedekt en door de kracht van het Lam mocht uittrekken, moest op het bevel des Heeren op het vlijtigst gehouden worden. Vanuit de verlossing door het Lam is destuwkracht van het geloof op de reis naar het beloofde land.

Neen, de Pelgrim heult niet met zijn verdorven bestaan, hij zou dat kwaad wel geheel en voor altijd uit zijn gedachten willen bannen. Hij begeert zich steeds meer te verdiepen in het wonder van Gods genade. Kostelijk zijn hem de gedachten van Gods reddende liefde in Christus.

Maar al heeft de Pelgrim met een volkomen hart de wereld en de zonden verlaten, om was het mogelijk voor de Heere te leven, zo kleefde het verderf der zonde hem nog dagelijks aan. Hij werd er zelfs nog door gekweld in zijn allerheiligste verlichtingen.

Op dat afkerig en gelovig staan tegenover het verderf der zonde had Voorzichtigheid het oog, als zij tot de Pelgrim kwam met de vraag: „Draagt gij niet nog dingen mee, die u vroeger bekoorden?”

„Ja”, is zijn antwoord, „maar zeer tegen mijn zin; voornamelijk wat aangaat mijn vleselijke overleggingen, waarin ik vroeger, evenals al mijn stadsgenoten, veel genoeg vond. Maar nu zijn zij mij een oorzaak van grote droefheid; indien het slechts in mijn macht ware, ik zou ze voor altijd uit mijn gedachten verbannen. Doch als ik het goede wil doen, bespeur ik, dat het kwade mij bij ligt”.

Het zijn kwellingen die de antinomiaan niet kent. Maar het hart waarin de Heilige Geest de wet der liefde heeft geschreven, haat de zonde. Ons innerlijk leven draagt niet het rechte stempel als het genoeg heeft aan de bevrijding van de straf der zonden en niet

met een biddend hart zoekt de doding van de smet der zonde. Voorzichtigheid geeft met haar vragen te kennen, dat men in het paleis van de gemeenschap der heiligen waakzaam en afkerig staat tegenover de geest van de antinomiaan.

De Heere laat ons bij de verheerlijking van het nieuwe leven der genade nog in het lichaam der zonde, om de diepte van onze ellende steeds meer te leren kennen. Vanuit de diepte van onze innige smart over de zonde bekamt het geloof dan ook steeds meer het veerkachtig roemen in de offerande van Jezus Christus. En dat doet het hart gedurig met verwondering en aanbidding denken aan het wonder van Gods reddende en vergevende liefde in Christus.

In de heiligmaking is het doel van de rechtvaardigmaking. En zonder heiligmaking zal niemand de Heere zien. Het is een wandelen voor het aangezicht des Heeren door Hem te kennen in alle wegen en omstandigheden. Een wandelen in Christus, waartoe wij Hem aangenomen hebben als geschenk van de Vader, opdat Zijn beeld door ons gedragen zou worden als lichtende kinderen.

Diper nog daalt Voorzichtigheid met haar vragen af in de heiligmaking. „Denkt gij niet weleens”, zo vraagt zij, „dat gij die dingen hebt overwonnen, terwijl ze op andere tijden weer onrust veroorzaken?”

„Ja, maar dat is slechts zelden het geval; het zijn heerlijke ogenblikken, als dat eens zo zijn mag!”

En in verband met dat antwoord wordt gevraagd: „Kunt gij u ook herinneren, waardoor het kwam, dat het u op sommige tijden toescheen alsof die bekommernissen voorgoed waren overwonnen?”

„Ja, dat wel, het ligt nog vers in mijn geheugen, als ik denk aan wat ik op het kruis aanschouwde, als ik de blik sla op mijn nieuw gewaad; als ik het oog vestig op de rol, die ik bij mij draag, of als mijn gedachten zich bezig houden met de plaats, waar ik heen reis, dan wordt mijn ziel verkwikt”.

Als het hart deelt in de zegeningen van de gekruiste Christus, dan is het alsof wij al de ellende te boven zijn. Maar wat de aard van het genot der zaak betreft, gaat dat openbaar; en zit men er soms weer heel gauw onder. „En wat maakt onze Pelgrim zo verlangend om naar de berg Sion te gaan?”

„Wel”, zo antwoordt hij in dit aangenaam tesamen zijn, „daar hoop ik Hem te zien. Die voor mij stierf aan het kruis, en daar hoop ik verlost te zijn van alles wat mij nu strijd veroorzaakt. Daar, zo wordt mij gezegd, zal de dood niet meer zijn! Daar zal ik verkeren in het liefelijkst gezelschap. Want om u de waarheid te zeggen, ik heb Hem lief, omdat Hij mij bevrijd heeft van mijn last en omdat mijn innerlijke krankheid mij verdriet. Ik zou gaarne daar zijn, waar men niet meer sterft, en te midden der verlost die het: Heilig, heilig, heilig tot in alle eeuwigheden doen weerklinken”. Zingen met de zangers aan de glazen zee!

A.

R. Kok

OP DE WACHTTOREN

De antichrist.

Heel de geschiedenis der wereld loopt uit op de wederkomst van Christus ten oordeel. Onder het Oude Testament was er een uitzien naar de komst van Christus in het vlees, onder de nieuw-testamentische dedeling dient er een uitzien te wezen naar de komst van Christus op de wolken des hemels.

Zo dient de kerk des Heeren ook nu Adventskerk te zijn!

Adventskerk! in het acht geven op de tekenen der tijden, en in het verlangen der ziel. Kom Heere Jezus! ja kom haastelijk!

Aan deze wederkomst van Christus moet echter wat vooraf gaan. De komst namelijk van de Antichrist!

In Thess. 2 lezen wij, dat deze dag van Christus' wederkomst niet zal komen, tenzij dat eerst de afval gekomen is, en geopenbaard is, de mens der zonde, de zoon des verderfs. Die zich tegenstelt en verheft boven al wat God genaamd, of als God geëerd wordt

alzo, dat hij in de tempel Gods als een god zal zitten, zichzelf vertonende dat hij god is.

In Openb. 13 vinden wij het beeld van de antichrist getekend in dat beest, opkomende uit de zee, hebbende zeven hoofden en tien hoornen, en op zijn hoornen waren tien koninklijke hoeden, en op zijn hoofden was een naam van godslastering.

Geestelijke macht en koninklijke heerlijkheid worden hier als het kenmerkende beeld van de antichrist genoemd.

In verband daarmede lezen wij dan ook: „En het werd macht gegeven om de heiligen krijg aan te doen, en om die te overwinnen, en het werd macht gegeven over alle geslacht en taal en volk. En allen, die op de aarde wonen, zullen het aanbidden, welker namen niet zijn geschreven in het boek des levens en des Lams, Dat geslacht is van de grondlegging der wereld”.

Deze antichrist zal dan ook zijn de grote verdrukker van de kerk.

Zo lezen wij in het zesde vers van Openb. 13: „En het opende zijn mond tot lastering tegen God, om Zijn naam te lasteren, en Zijn tabernakel, en die in de hemel wonen”. En in Dan. 7 : 25 lezen wij: „En het zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en het zal de heiligen der hoge plaatsen verstoren”.

De geest van de antichrist.

In onderscheiding van de persoon, lezen wij in de Schrift ook over de geest van de antichrist. In 1 Joh. 4 : 3 lezen wij: „En alle geest, die niet belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, die is uit God niet; maar dit is de geest van de antichrist, welke geest gij gehoord hebt, dat komen zal, en is nu alrede in de wereld”.

Zo was die geest van de antichrist er reeds in de dagen van Johannes. Deze antichristelijke geest zien wij later sterk beïnvloed door Rome. Hoe heeft Rome in de keizertijd de godslastering gepleegd zijn vorsten te aanbidden, als waren zij God, om vervolgens in zijn tempels de wierook te doen opgaan voor de „divinus Augustus” (de goddelijke Augustus).

Daarna heeft het bovendien de christenen te vuur en te zwaard vervolgd, en alle krachten ingespannen om het Christendom uit te roeien en van de aarde te verdelgen.

Weer later heeft het zich in een andere gedaante geopenbaard, en zogenaamd het Christendom aangenomen, ja zich ervan aan de spits gesteld, maar met geen andere bedoeling dan om de mens, nu als paus, op de troon Gods te verheffen, en alle geestelijke aanbidding des Heeren onmogelijk te maken.

Deze geest van de antichrist zien wij vervolgens uitkomen in het oud en nieuw modernisme. In de openbare en de bedekte loochening van Christus, als zijnde de waarachtige Zoon van God, en de algenoegzame Zaligmaker van 's Heeren kerk.

Hoe geldt daarom tot op de dag van vandaag het woord: „Geliefden! geloof niet een iegelijke geest, maar beproeft de geesten of zij uit God zijn, want vele valse profeten zijn uitgegaan in de wereld”.

De persoon van de antichrist.

Dat de antichrist een bepaald persoon zal zijn, maakt de Schrift ons duidelijk bekend. Vele namen zijn in dit verband reeds genoemd. Ook in verband met het getal zijns naams nl. 666.

Uit dit symbolisch getal heeft men de naam van Nero gedistilleerd, de naam van Mohammed, Napoleon, Voltaire, Hitler, en vooral de naam van de paus in verband met de inscriptie op zijn gouden kroon: Vicarius Filius Dei (stedehouder van Gods Zoon). Deze letters in romeinse cijfers omgezet, zouden dan het getal 666 vormen.

Vanzelf moeten wij met ons vernuft en fantasie voorzichtig zijn. Wel is nodig acht te geven op het volgende: Noemde Luther de duivel de grootste aap van God, zou de duivel ook hierin het werk Gods dan niet na willen bootsen, door zichzelf te belichamen in het vlees? Christus is in het vlees verschenen, zou de duivel dan ook niet in het menselijk vlees kunnen verschijnen? De antichrist dus als de geïncarneerde duivel!

En gelijk Christus typen of prefiguren heeft

gehad, die aan Zijn komst vooraf gingen, denk maar aan Jona, David, Salomo enz., zou dan ook de satan, als de grootste nabootser van het werk Gods, niet in verschillende typen of pre-figuren op de aarde kunnen verschijnen?

Zeggen die typen of pre-figuren ons dan reeds, welk een benauwing dit alles geven kan aan 's Heeren kerk, hoe erg moet het dan wel zijn als de persoon, de mens der zonde, de zoon des verderfs komen zal.

De valse kerk.

In nauw verband met de persoon van de antichrist, spreekt de Schrift ons ook over de valse kerk. De antichristelijke figuur, die zich als de bruid van Christus voor zal doen, maar die in de Schrift niet minder betiteld wordt als een hoer.

Lees in dit verband maar eens Openb. 17. Wij lezen daar over een vrouw, bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarden, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen, en van onreinigheid harer hoererij. En op haar hoofd was een naam geschreven namelijk Verborgenheid, het grote Babylon, de moeder der hoererijen, en der gruwelen der aarde.

Lezen wij dan vervolgens dat deze vrouw zit op zeven heuvelen, dan wordt het al niet moeilijk meer om te denken aan Rome, de stad der zeven heuvelen, die steeds en in wereldlijke en in geestelijke macht zich als de grote hoer heeft geopenbaard. Met al haar uiterlijke pracht en praal, in haar kleding van purper en scharlaken, boeit zij de wereld, vervolgt zij de kerk, en met haar gouden beker in de hand, drinkt zij met de wereld de onreinigheid van allerlei gruwelen, zonden en ongerechtigheid in.

De valse kerk, die als dienaar van de antichrist de bruid van Christus nabootst, maar in wezen genoemd moet worden een moeder van allerlei hoererijen.

Laat Openb. 17 in een tijd van valse oecumene, waarbij ook Rome wordt tegengetreden met het woord: onze broeders en zusters, een ernstige waarschuwing voor ons allen.

Houdt wat gij hebt, opdat niemand rove.

Nu wordt de antichrist nog weerhouden, door de kracht van de algemene genade Gods, maar straks zal hij geopenbaard worden in de volheid des tijds. Laat uw lendenen dan omgord zijn, en de lampen brandende.

M. Baan

DE SCHAT DER KERK

6

De Geest onmisbaar.

Tot welk een geweldige taak wordt een predikant geroepen. Wie veel zijn lastbrief leest, moet belijden:

Wie is tot deze last bekwaam,
Om in Zijn heil'ge Naam
Aan God gewijd
Zijn Woord, vol majesteit,
Zijn vloek, Zijn zegeningen
De mensen aan te dringen?
Wie is bereid?

De Lastgever, Die roept, blijft getrouw. Hij maakt Zijn Woord waar: „Ik zal raad geven. Mijn oog zal op u zijn”. Die getrouwheid van Hem blijkt op de studeerkamer, wanneer een predikant zich buigt over het Woord. Zij schittert ook als men geroepen wordt tot het verkondigen van het Woord. Wie nu door de genade van God dienaar van het Woord mag zijn en wil zijn, mag ook in het vrouwen werken, dat de God van het Woord zegen zal geven. Gods Woord keert nimmer ledig tot Hem weder. Het Woord keert niet met lege handen tot God terug. Het zal ook doen wat Hem behaagt. Het zal volbrengen, waartoe Hij het zendt. Uit de Schrift wordt ons nu duidelijk dat er is en verschillende werking, en verschillende vrucht. Niet een ieder, die het Woord hoort, gelooft het Woord. In veler hart is geen zaligmakende werking van het Woord aanwezig. Er zijn zondaren, die geroepen worden, doch de kracht van het

Woord niet kennen. Zij geloven het Woord niet. Anderen geloven het voor een tijd. Zij ontvangen het Woord met blijdschap, doch missen de levenswortel. Ook zijn er, die onder het Woord en bij het lezen van het Woord de hemelse gaven smaken, aan de Heilige Geest deel krijgen, de krachten van de toekomstige eeuw ondervinden en toch afvallig worden. Het zaad van het Woord moet vallen in een bewerkte, toebereide aarde, zal er blijvende, zal er eeuwigheidsvrucht zijn. Jezus tekent ons dit duidelijk in de gelijkenis van het zaad. Onder de aarde verstaat Hij dan het hart van de mens. Van nature is dat hart niet goed. Veel wordt er in de Heilige Schrift gezegd van het hart. Het is boos vanaf het begin. Het is gesloten naar Gods zijde. Het is geopend naar de kant van de wereld. Er is voor alles plaats in het hart, behalve voor de Heere en Zijn heil. Gods Woord zegt ons ook dit, dat de mens zelf dood is door de misdaden en de zonden. Er moet een wonder in zijn leven gebeuren, zal het anders worden. De mens moet vernieuwd, wedergeboren worden. Dit geschiedt door de Heilige Geest. Door die Geest alleen verkrijgt men kennis van de God van het Woord, van de Christus der Schriften en de Geest van het Woord. De Heilige Geest geeft dus kennis van God, van Zijn rechtvaardigheid en heiligheid. De Geest overtuigt ons er van, dat we bij God in de schuld staan. De Geest leert amen zeggen op hetgeen wat de Heere in Zijn Woord zegt van de mens. Dat hij een verlorene is. Dat hij is zonder God in de wereld en geen hoop heeft. De Heilige Geest verbreekt het hart. Door de Heilige Geest is er het hartelijke berouw. Het oprecht belijden. De droefheid naar God. De hartelijke begeerte om de Heere te dienen en te vrezen. De Geest leert roepen uit de diepte om genade. De boete, de klaag-, de smeekpalmen worden overgenomen en geuit voor de Heere. De Geest geeft kennis van de Christus der Schriften. Het oog wordt geopend voor de in de Schriften geopenbaarde Christus. Zijn rijkdom en Zijn heil wordt ontdekt. Innerlijk wordt men er van overtuigd, dat door Hem redding en vrede is. Verzoening met God. Zijn Naam is immers Jezus en Hij wil Jezus zijn, dat is Zaligmaker.

Hij heelt gebrokenen van harte,
En Hij verbindt z'n in hunne smarte,
Die, in hun zonden en ellenden,
Tot Hem zich ter genezing wenden.

Door de Geest bewerkt is er een komen tot Hem, een aanhouden bij Hem. Door de Geest de vereniging met Hem. Het omhelzen van Hem. Door Hem de belijdenis: Hij is de Mijne, ik ben de Zijne, door tijd noch eeuwigheid te scheiden. Door de Geest worden de woorden van Christus bevestigd en verzegeld, zodat men van harte kan belijden: niet gekocht te zijn door goud of zilver, maar door het bloed van Christus.

Door de Geest is er kennis van de Geest. Hij wordt gekend als de Toepasser van het heil, van de zaligheid. De Geest wordt gekend als Verzegelaar. Hij verzegelt het kindschap en doet stamelen: Abba, Vader. Hij wordt gekend als Trooster. Hij troost met Zijn nabijheid, met Zijn inwoning. Hij troost met de beloften van het Evangelie. Hij verzekert, dat alle beloften Gods in Hem ja en amen zijn. Hij overtuigt van deze rijke zaak, dat mijn zaligheid vast ligt in God door Christus.

Door de Geest is er liefde tot God. Een leven uit Christus. Een belijden van de Naam des Heeren. Een voortdurend aanroepen van de Naam des Heeren. Een pleiten op de Naam des Heeren. Een verwachten van de Heere tot zaligheid. Van dit alles spreekt ons het Woord. Zal nu dit alles realiteit zijn in mijn leven, dan moet de Geest in mij werken, mij daartoe bewerken.

Om Die Geest en Zijn werk mag gesmeekt worden.

Jezus zegt: Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven degenen, die Hem bidden. Hebt u de Heilige Geest nodig? Hebt u de Heilige Geest ontvangen?

M. C. Tanis

DE TELEVISIE

2.

Televisie en tijdgeest.

Tot de middelen, die in hun misbruik passen bij de geest van de tijd behoort toch zeker niet in de laatste plaats de televisie. Reeds de omstandigheden van deze tijd hebben de verbreiding in de hand gewerkt. Zonder de welvaart zou de opmars van dit toestel ongetwijfeld niet zo snel gegaan zijn. Vergeet het niet dat er uiteindelijk voor zo'n apparaat een grote som geld op tafel gelegd moest worden. Echter het kon steeds gemakkelijker. De welvaart steeg. Grotere mogelijkheden kreeg menigeen, ook om zijn geld uit te geven aan zaken, die naar zijn oordeel het leven zouden veraangename. Steeds meer mensen konden zich de weelde van de kijkkast veroorloven. Overigens werden ze trouw geholpen door allerlei gemakkelijke betalingsvoorwaarden.

Daarbij spreekt nog een andere factor. Een belangrijk woord mee. Er is — vooral in onze tijd — een soort „dictatuur” van de mens naast zich. Veel mensen worden niet van binnen uit, maar van buitenaf geregeerd. Zij lijken meer op kuddedieren.

Een eigen mening houden zij er niet op na. Bijna de hele straat heeft televisie, 't wordt toch wel tijd, dat zij er ook één krijgen. De „ander” bepaalt het hoe zij leven.

Vanzelfsprekend doen zij mee.

Het gevolg? Rijdende op een hoger gelegen weg of brug, vanwaar het gezicht op de daken, wordt het wel gezien. Huis aan huis de bekende mast, ontsierend voor het oog. En waar geen televisiemast is, weet je toch nog niet zeker, wat er in de huiskamer staat. Voor 11 of 12 jaar was het nog een uitzondering in de meeste plaatsen van ons vaderland, als iemand een t.v. had. Nu is het een uitzondering in de meeste plaatsen van ons vaderland als iemand er geen heeft.

In feite hebben we hier al één van de openbaringen van de tijdgeest genoemd. Die tijdgeest is niet los te denken van de omstandigheden van deze tijd. Natuurlijk niet zo, dat God de schuld van de tijdgeest krijgt. Wij zijn er de schuld van doordat wij de mogelijkheden verkeerd gebruiken. Maar tot die geest behoort de ongebreidelde zucht naar genot en vermaak. Wie onbevange een overzicht leest van wat ons volk gedaan heeft met de welvaart, moet het eerlijk oordelen dat zeer weinig besteed is aan ideële en geestelijke goederen, en heel veel aan goederen tot vermaak en genot.

Is het geen nationale schande, dat zoveel geld door regering en volk besteed is aan een zaak, die voor de meesten tot genot moet dienen? Het was beter besteed aan het bouwen van meer woningen of een ander nuttiger doel.

Niet graag zouden we hier beweren, dat iedereen uit genotzucht en zucht naar vermaak zich een t.v. heeft aangeschaft. Wij oordelen niet over de beweegredenen van iemand persoonlijk. Maar bij de massa is het duidelijk: „wat is een mens zonder televisie?”

En de omroepverenigingen weten ervan, waarom de doorsnee mens niet zonder televisie wil leven. Een enkele blik op de programma's, op de besprekingen in de christelijke pers van vandaag geeft al genoeg wetenschap daarvan. Waarbij helaas gezegd moet worden, dat wat zich christelijk noemt helaas niet christelijk is. Dezaterdagprogramma's maken al geen uitzondering. Het amusement mag dan toch niet ontbreken. Zo bereidt ook menigeen, die de naam christelijk wil dragen, zich lachend voor het kijkglas voor op de Dag des Heeren.

Nog in een ander opzicht openbaart de tijdgeest zich bij de televisie, nl. in de zucht naar gemak, naar een leven zonder inspanning. Ieder, die de tijd van nu peilt, weet dat gemakzucht steeds meer een typisch kenmerk dreigt te worden. Iemand heeft een geschreven: „zo langzamerhand begint arbeid in de gedachten van velen één van de grote kwellingen van deze tijd te worden”. 't Lijkt er veel op als men de roep beluistert om een vierdaagse werkweek in plaats van een vijfdaagse. Daar-

bij heeft de mens van deze tijd zijn vrije tijd. En nog niet lang geleden heeft een professor aan één van onze universiteiten verklaard: „dat de gemiddelde mens veelal het vermogen mist zijn bestaan in vrijheid op te vullen”.

En in die leegte moet nu juist wat het televisiescherm biedt vervulling gaan brengen. Een vervulling, die precies past bij een leven, dat alle inspanning zover mogelijk van zich vandaan houdt.

De televisie maakt het de mens gemakkelijk: even de knop omdraaien of we zien gebeurtenissen ver van ons af. Je hoeft er niet voor te reizen, op het televisiescherm komt wat ver weg is dichtbij! En dat niet alleen. De moeite en inspanning kunnen ook achterwege blijven bij het zien naar de „gaapkast”.

We zijn hier gekomen tot een element, dat we nooit voorbij mogen zien als het gaat over de t.v. Er zijn mensen, die „nergens aandoen” in de godsdienst, en die toch geen televisie willen hebben. En waarom niet? Omdat het zien naar het beeld op het kijkglas de inspanning van eigen geest tot een minimum vermindert. Het lezen van een boek vraagt veel meer inspanning om het gelezene te verwerken. Het horen van een gesproken woord staat daarin ook boven het zien van de wisselende beelden. De mens heeft tegenover het beeld veel minder weerstand.

Nu, behoeft uiteraard nooit dit bezwaar van sommigen uit de wereld „op zichzelf” ons bezwaar zijn. Wij moeten uit Gods Woord onderwezen worden. En dat Woord onderwijst ons dat we nuchter zullen zijn en wakende. Dat wil toch ook zeggen, dat we onze geest moeten bewaken en niet in gemakzucht moeten overgeven aan allerlei inwerkingen van buitenaf. En temeer spreekt dit als we zelf weten, dat het merendeel van het vertoonde ingaat tegen Gods Woord en Wet.

De televisie, een machtig raadsel tot doorwerking van de tijdgeest! De vorst der duisternis weet wel waarop hij zich werpt. Hij bedient zich van dit instrument om des te gemakkelijker het kwaad ingang te doen vinden. Kan dan de televisie niet anders gebruikt worden? Wij herhalen: de zonde zit niet in het instrument als zodanig; maar in de mens. En die mens heeft te maken met het huidige bestel en te waken tegen de tijdgeest.

We zijn dan echter niet klaar met een kil: neen, en een ernstige afkeuring van de televisie. Wij hebben nodig de werking en doorwerking van de Heilige Geest in eigen leven. De Heilige Geest maakt geen mensen, die enkel ergens tegen zijn. Die Geest ontdekt de genotzucht en gemakzucht in eigen leven en ontsluit vergezichten, die het televisiescherm niet biedt. Op de Heere en Zijn beloften. Op de kennis van Christus. Om door de Geest te wandelen. Dan weet een waar christen wel raad met zijn vrije tijd. Feitelijk heeft hij die niet eens in de zin van de wereld. Zijn tijd is Gods tijd, opdat ook in de leegte van deze wereld de boodschap van Gods Woord gepredikt zou worden.

D. Slagboom

Uit de **P**raktijk 16

Als ik van sommige oude mensen hoor, dan gebeurden er vroeger weleens wonderen, maar tegenwoordig hoort men er niet van. Ik denk weleens: Zou het dan daaraanliggen dat alles tegenwoordig zo vervlakt is? Wat denkt u ervan? Dit werd ons eens gevraagd door een vrouw des huizes op huisbezoek. Wij horen ook in deze tijd soms van wonderlijke dingen, waarvan wij zeggen moeten: hoe is het mogelijk!

Iemand zeide eens: een mens wordt geleefd, en terugziende op het voorbijgegangene leven zeggen wij: ja, dat is zo. Als er licht mag vallen op het leven dat reeds achter de rug is, mag weleens ingestemd worden met de dichter: Gij hebt mij onderhouden van mijn jeugd aan. Als men terug mag zien en opmerken de leidingen des Heeren in het leven, dan staat men soms verwonderd stil; hier bijzonder bewaard voor ongeval of groot kwaad, daar kennelijk doorgeholpen waar men geen uitkomst zag,

of bijzonder ondersteund in een moeilijke weg, ja wie is in staat om in orde de bemoeienissen des Heeren op te sommen en te verhalen? En hoewel een ieder die van geestelijke zaken voor eigen hart en leven wel van deze dingen afweet, zo zijn er nochtans ervaringen die in deze wel bijzonder genoemd kunnen worden. U weet wel uit welk geslacht ik afkomstig ben. Eén ervan waarvoor ik zeer veel achting had in mijn jeugd, heeft mij uit zijn eigen ervaringen het volgende verteld: Mijn oudste broer heeft voor zijn lot gediend bij de infanterie. Na zijn diensttijd is hij getrouwd. In de wintermaanden werkte hij in de grienden van de Biesbos, dan ging hij 's maandagsmorgens vroeg weg en kwam hij vrijdagsavonds weer thuis. Maar het gebeurde op een vrijdagavond dat hij niet thuiskwam en ook zaterdag niet, hetwelk zijn vrouwenbroers zeer verontrustte. Men besloot om hem te gaan zoeken, daar hem mogelijk een ongeval of ziekte overkomen was. Na lang zoeken vond men zijn lichaam in een greppel en bleek dat hij verdronken was. Dit was een zware slag voor zijn vrouw, waarmede hij maar zeer kort getrouwd was. Niet lang daarna werd ik opgeroepen voor de loting voor de militaire dienst. Toen ik mijn lot trok, bleek het, dat het hetzelfde nummer was dat eenmaal mijn broer, die verdronken is, ook getrokken had. De oproep tot de dienst meldde mij dat ik bestemd was om te dienen bij hetzelfde regiment infanterie, dezelfde stad en dezelfde kazernes; en toen ik ter plaatse aankwam werd mij dezelfde kamer en krib toegewezen als mijn overleden broer. Wat werd ik ontroerd en zeer bang daar al deze dingen mij herinnerden aan hetgeen mijn broer overkomen was. Vele dagen liep ik in bange vrees, niet wetende waar ik het zoeken moest; gedurig voor mijn aandacht; zal dan mijn einde ook zo moeten zijn als van mijn broer? Te meer daar wij geen gegronde hoop voor hem hadden betreffende de eeuwigheid. Dit dreef mij uit in bidden en smeken tot God onder veel strijd en benauwdheid, totdat mijn druk verlicht werd met deze woorden: Ik zal raad geven, Mijn oog zal op u zijn. Toen gevoelde ik dat die bange vrees van mij werd weggenomen, en mocht ik een aanklevend en nauw leven beoefenen, en van die tijd af heeft er een ommekeer in mijn leven plaats gehad. Tot zover deze wonderlijke gang in het leven van deze man; in zijn leven getuigde hij van het leven door een teder leven en nauwgezette en voorbeeldige wandel. Ik heb u dit maar kort verhaald, maar u hebt zelf deze man van nabij gekend nietwaar; 't is toch een wonderse weg, die de Heere gebruikt om een ziel te overtuigen en te trekken.

Ja man, vroeger hoorden wij meer van zulke bijzondere dingen dan tegenwoordig, maar zijn nu al die wonderlijke dingen wel tot een echte bekering leidende, het laat zo weinig na bij sommigen die ik van nabij ken. Niet van allen, die van wonderlijke dingen kunnen vertellen, kan gezegd worden: het komt uit de vruchten openbaar. Men hoort soms dingen vertellen die wel wonderlijk schijnen, diesoms jaren geleden gebeurd zijn, maar men is er zo dezelfde in gebleven, het schijnt of het niets heeft nagelaten dan een wetenschap: het is gebeurd. Gaat men een weinig vragen dan blijkt het dat men er rust mee gekregen heeft, en dat er geen werkzaamheden uit voortgevloeid zijn; in zulk een geval hebben wij wel gevraagd: Kunt u dit nu maar altijd vasthouden, wordt dit nooit eens betwijfeld, weet u wel zeker dat dit van God is, en wat heeft het in u uitgewerkt? Dan gebeurt het dat men daarop geen antwoord weet te geven, of men ziet een wonderse uitredding uit lichamelijke of tijdelijke nood aan voor inwendig geestelijk werk, en men gaat er wettisch op leven, en men weet niet van oude dingen die vernieuwd worden of van nieuwe zaken die er aan toegevoegd worden.

Maar u hebt gevraagd: Gebeuren er tegenwoordig nog wonderen? wij verantwoord: Ja, er gebeuren nog wonderen. Een oude vrouw heeft mij eens gezegd: als wij op mogen merken, dan ziet men de wonderen. Samuël prees de opmerkzaamheid zo aan, en het is een zegen als wij dat mogen doen; en hoe is het in deze met een godvrezend mens gesteld? Wanneer hij mag opmerken dan moet hij zeggen: Heere elke dag dat U mij nog draagt is een wonder; als hij ingeleid wordt in zijn bestaan en zich

bevindt als een gans verdorven schepsel, die niets voortbrengen kan dan doodsvruchten, die zich gedurig moet aanklagen dat hij na zo vele weldaden des Heeren nog zo'n hart omdraagt dat niet alleen naar zijn waarneeming onbekeerd, maar nog meer onbekeerlijk is, en dat de Heere hem nochtans draagt en verdraagt. Voor zulken wordt dat zo'n wonder, en als dan nog op zijn gemoed gedrukt wordt: Ik wist dat gij hard zijn en Uw nek een ijzere zenuw is: die voorwetenschap des Heeren en nochtans die bemoeienissen, wat zakt dan een ziel in het wonder weg, en dat temeer als men verwaardigd wordt en teruggeleid naar het begin; wat een wonderse leidingen des Heeren, welke bestieringen en omtuiningen; welke wegen werden geopend als er geen weg meer scheen te wezen, en dat bij het begin als een berooid en hulpeloos zondaar, die geen mogelijkheid meer zag, maar ook bij de verdere leidingen als er geen doorzicht of opening was. En dan soms zo eenvoudig een weg geopend, zodat men zich niet alleen verwonderen moest over de wonderse daden des Heeren, maar ook over de eenvoudigheid van dat werk.

Ja man, in deze versta ik u wel, als een ziel maar veel in afhankelijkheid mag verkeren dan heeft zij een gezegend leven. Dat is zeker waar, vrouw, een aanklevend leven is ook zulk een aangenaam leven, wat heeft men dan een vrijmoedigheid en smaakt dat onverklaarbare zoet als men in alle omstandigheden en met alle dingen tot de Heere mag naderen, en zo gemakkelijk zijn hart mag openleggen voor de Heere. Welk een vertrouwen wordt er dan geoefend dat Hij het alles maken zal tot Zijn eer, ja dan wordt ervaren met welk een wonderdoend God men te doen heeft, en hoe getrouw de Heere is in de onderhouding van Zijn eigen werk. Maar hoe menigmaal is het anders gesteld, als men alles zelf kan en de Heere zo tot alles niet nodig heeft, en onder alles door toch gevoelt dat het verkeerde wegen zijn die men bewandelt, en toch maar volhouden; dat zijn schadelijke wegen. Maar als daar de ogen weer voor open gaan, en men weer in het gemis terecht komt, wat gaan dan de begeerten weer uit om in Zijn voetstappen te mogen wandelen. Welk een profijtelijk leven is het om bij de gedurigheid de Heere nodig te hebben ook voor dit leven, dan werkt het inwendige met het uitwendige samen, en wordt ervaren dat de Heere nog wonderen werkt in en aan een volk van het wonder.

Bent u het nu met mij eens? De dichter bad: ontdek mijn ogen, dat ik aanschouwe de wonderen Uwer wet. Dat is noodzakelijk voor u en voor mij om uit Hem te leren leven, Wiens naam is Wonderlijk. J. van Heteren

Leestafel

De Geloofsleer voor onze Christelijke jeugd door Ds. A. Hellenbroek. Uitgeverij Pieters Oostburg. Dit boekje is een enigszins gewijzigde uitgave van het Voorbeeld der Goddelijke waarheden voor eenvoudigen, die zich bereiden tot de belijdenis des geloofs, meest tot particulier gebruik opgesteld door A. Hellenbroek, in leven Bedienaar des H. Evang. te Rotterdam. Het vragenboekje van Hellenbroek wordt in onze kringen nog veel gebruikt. Er verschijnen telkens bij verschillende uitgeverij nieuwe drukken van, wel een bewijs ervan, welk een ingang dit boekje gevonden heeft en welke waarde er nog aan wordt toegekend. De heer Pieters geeft dit werkje uit onder een andere titel en wat de inhoud betreft, voorzover wij hebben kunnen nagaan, geheel in overeenstemming met de uitgaven, die tot hertoe verschenen. Er is echter dit verschil, dat er wijziging is gebracht in de volgorde bij de „bijlagen” en dat de redactie is gewijzigd. We vermoeden, dat bij het laatste de bedoeling is geweest de redactie te vereenvoudigen en aan te passen aan de spreekwijze van onze tijd. Het zou wel goed geweest zijn, wanneer de uitgever of de bewerker in een voorwoord de wijzigingen even had aangekondigd en toegelicht. Een nadeel is, dat wij als ouderen er Hellenbroek niet meer geheel in terugvinden, een voordeel, dat de jongeren de stof zich gemakkelijker kunnen eigen maken. Met het oog daarop zijn vermoedelijk ook niet alle teksten, die Hellenbroek als bewijsmateriaal aanvoerde, opgenomen. Aanbeveling van het werkje van Hellenbroek is niet nodig. Ook dit boekje zal zijn weg wel vinden. Het is keurig uitgegeven. De druk is duidelijk. Persoonlijk zouden we aan een kleiner formaat de voorkeur hebben gegeven. Dan nemen de jongelui het gemakkelijker mee naar de catechisaties. Het werk kost genaaid f 1,25, gekartonneerd f 1,75, franco. B.

WIE KAN MIJ HELPEN

aan jaargangen van vóór 1962 van de preken „UIT DE LEVENSRONN”? Opgave aan W. Bron Rzn., Haarsterweg 37, Marum, Gr.